

МЕЖА МОЖЛИВОГО

I

— Не вийде звідти, кажу ж вам, — промовив прищавий, упевнено киваючи. — Уже година з чвертю, відколи туди заліз. Уже по ньому.

Міщани, з'юрмившись серед руїн, мовчали, вдивляючись у зяючий чорний отвір у руїнах — напівзавалений вхід до підземелля. Товстун у жовтому кубраку переступив з ноги на ногу, відкашлявся й стягнув з голови м'ятий берет.

— Почекаймо ще, — сказав, обтираючи піт з рідких брів.

— Чого? — чмихнув прищавий. — Там, у льохах, василіск сидить, чи ви, войте, забули? Хто туди входить, тому гаплик. Чи мало там людей загинуло? То чого нам чекати?

— Але ж ми домовлялися, — невпевнено буркнув товстун. — Як же воно?

— Із живим ви, войте, домовлялися, — заговорив товариш прищавого, велетень у шкіряному різницькому фартусі. — А зараз він мертвий, це точнісінько, наче сонце на небі. Наперед було відомо, що на погибель іде, як й оті інші. Він же навіть без дзеркала поліз, з мечем тільки, а без дзеркала василіска не забити, кожен про те зна.

— Заощадили ви грошики, войте, — додав прищавий. — Бо й платити за василіска нема кому. Тож спокійнісінько йдіть собі додому. А коня та речі чаклуна ми візьмемо, чого добру пропадати.

— Ага, — сказав різник. — Кобилка файна, та й в'юки незле напхані. Заглянемо, що там усередині.

— Як же воно? Шановні?

— Мовчіть, войте, і не втручайтеся, бо гуля вискочить, — застеріг прищавий.

— Файна кобилка, — повторив різник.

— Облиш того коня у спокої, любчику.

Різник повільно повернувся у бік чужинця, який вийшов з-за муру, з-за спин людей, які з'юрмилися навколо входу до льоху.

Чужак мав кучеряве густе каштанове волосся, брунатну туніку поверх підбитого ватою каптану, високі їздові чоботи. І жодної зброї.

— Відійди від коня, — повторив уїдливо. — Бо що воно? Чужий кінь, чужі в'юки, чужа власність, а ти піднімаєш на неї свої направі очиська, тягнеш до неї свої паршиві лапи? Чи так годиться?

Прищавий, потроху засовуючи руку за пазуху куртки, глянув на різника. Різник кивнув, повів підборіддям у бік групи, і звідти вийшло ще двійко: кремезних, коротко стрижених. Обидва мали палиці, такі, якими на різниці глушать тварин.

— І хто ви такий, — запитав прищавий, не виймаючи руку з-за пазухи, — щоби патякати, що годиться, а що ні?

— Нема тобі до того діла, любчику.

— Зброї не носите.

— Правда. — Чужак посміхнувся ще уїдливіше. — Не ношу.

— Це недобре. — Прищавий вийняв руку з-за пазухи, разом із довгим ножем. — Це дуже недобре, що не носите.

Різник також витягнув ножа, великого, наче мисливський корд. Ті двоє ступили уперед, піднімаючи палиці.

— Не мушу носити, — сказав чужак, не рухаючись із місця. — Моя зброя зі мною ходить.

З-за руїн м'яким упевненим кроком вийшли дві молоді дівчини. Натовп одразу розступився, відсахнувся, порідшав.

Обидві дівчини посміхнулися, блискаючи зубами, примружуючи очі, з кутиків яких бігли до вух широкі сині смуги татуювань. На міцних стегнах, що видніли з-під рисячих шкір, та на голих зграбних руках вище кольчужних рукавичок грали м'язи. З-за плечей, також захищених кольчугами, стирчали руків'я шабель.

Прищавий повільно зігнув коліна, опустив ножа на землю.

Із діри в руїнах почувся стукіт каміння, хрускіт, після чого з темряви виринули долоні й вчепилися у вищерблений край муру. За долонями з'явилися — по черзі — голова із білим, припорошеним цегляним пилом волоссям, бліде обличчя, руків'я меча, що видніло з-за плеча.

Натовп загудів.

Біловолосий, горблячись, витягнув з діри щось дивне, чудернацьке тіло, вишмаруване у просякнутому кров'ю пилу. Тримачучи створіння за довгий ящірковий хвіст, він мовчки кинув його під ноги товстому войту. Війт відскочив і перечепився об повалений фрагмент муру, дивлячись на закривавлений пташиний дзьоб, перетинчасті крила й серповидні кігті на вкритих лускою лапах. На роздуте горло, колись кармінове, а зараз — брунатно-руде. На шкlistі, запалі очі.

— Оце — василіск, — сказав біловолосий, обтрушуючи штани від куряви. — Відповідно до умови. Мої двісті лінтарів, якщо ваша ласка. Чесних лінтарів, не пообрізуваних. Попереджаю — я перевірю.

Війт тремтячими руками вигріб капшук. Біловолосий роззирнувся, на мить зупинив погляд на прищавому, на ножі, що лежав у того біля ноги. Подивився на чоловіка у брунатній туніці, на дівчат у рисячих шкірах.

— Як завжди, — сказав, виймаючи капшук із тремтячих рук війта. — Ризикую для вас шисю за малий грош, а ви тим часом підбираєтеся до моїх речей. Ніколи, най вас зараза, не змінитесь.

— І пальцем не торкнулися, — замимрив різник. Ті двоє із палицями давно розчинилися у натовпі. — І пальцем ваших речей не торкнулися, пане.

— Я дуже радий, — посміхнувся біловолосий. Побачивши його посмішку, що, наче рана, розквітла на блідому обличчі, натовп почав швиденько розходитися. — І тому, братику, тебе я також і пальцем не торкнуся. Підеш собі з миром. Але підеш швидесенько.

Прищавий, задкуючи, намагався відступити. Прищі на його раптом зблідлому обличчі стали до бридкого помітними.

— Гей, почекай, — сказав до нього чоловік у брунатній туніці. — Я про дещо забув.

— Про що... пане?

— Ти вийняв проти мене ножа.

Вища з дівчат раптом гойднулася на широко розставлених ногах, крутнулася у стегнах. Шабля, невідомо коли вийнята, різко свиснула у повітрі. Голова прищавого підлетіла вгору й по дузі, впала до зяючого отвору льоху. Тіло пласко й важко, наче зрубане дерево, гепнулося поміж покришеної цегли. Натовп одноголосо заверещав. Друга дівчина, із долонею на рухів'ї, спритно обернулася, захищаючи тили. Не було потреби. Натовп, штовхаючись і спотикаючись об руїни, щосили втівав до міста. На чолі, підстрибуючи, гнав вїт, лише на кілька сажнів випереджаючи величезного різника.

— Красивий удар, — холодно прокоментував біловолосий, долонею в чорній рукавичці заслоняючи очі від сонця. — Красивий удар зерріканською шаблею. Схиляю чоло перед вправністю та вродою вільних воїтельок. Я — Геральт із Рівії.

— А я, — незнайомиць у брунатній туніці вказав на тъмняний герб на грудях, на якому було зображено рядок із трьох чорних птахів на тлі одноманітно-золотого поля, — Борх Три Галки. А це мої дівчата, Тея і Вея. Так я їх зву, бо на їхніх справжніх іменах можна язик собі відгризти. Обидві, як ти слушно зауважив, є зерріканками.

— Здається мені, дякувати треба за коня і речі саме вам. Тож — дякую вам, воїтельки. Дякую і вам, пане Борху.

— Три Галки. І давай без того «пана». Чи тебе щось затримує у тій місцині, Геральте із Рівії?

— Аж ніяк.

— Чудово. Маю пропозицію — недалеко звідси, на розстані до річного порту, є шинок. Зветься він «Під Задумливим Драконом». Тамтешня кухня не має собі рівні у всій околиці. Я саме

збираюся туди, сподіваючись на вечерю та ночівлю. Було б добре, якби ти захотів скласти мені компанію.

– Борху. – Біловолосий відвернувся від коня й глянув у ясні очі незнайомця. – Я не хотів би, щоб між нами вкралися якісь недомовленості. Я – відьмак.

– Я здогадався. А сказав ти це таким тоном, наче мовив: «Я – прокажений».

– Є такі, – сказав Геральт повільно, – хто волів би компанію прокажених, аніж товариство відьмака.

– Є і такі, – засміявся Три Галки, – які воліли б вівцю, аніж дівчину. Що ж, можна лише їм поспівчувати, тим і іншим. Повторю пропозицію.

Геральт стягнув рукавичку й потиснув простягнену йому долоню.

– Приймаю, тішуся з нового знайомства.

– Тож у дорогу, бо щось я зголоднів!

II

Шинкар протер ганчіркою зашкарублі дошки столу, вклонився й посміхнувся. Не мав двох передніх зубів.

– Та-ак... – Три Галки якусь на мить вдивлявся у закіптюжену стелю й у павуків, які там дуріли. – Спершу... Спершу пива. Щоб двічі не ходити – ціле барильце. А до пива... Що ти можеш запропонувати до пива, любчику?

– Сир? – ризикнув шинкар.

– Ні, – скривився Борх. – Сир буде на десерт. До пива ми хочемо чогось кислого й гострого.

– Слухаюся. – Шинкар посміхнувся ще ширше. Два передні зуби були не єдиними, яких йому бракувало. – Вугорки із часником в олії та оцті або ж мариновані стручки зеленої паприки...

– Оце діло. І те, й те. А потім юшки, такої, як я колись тут їв, плавали у ній різні молюски, рибки й інше смаковите сміття.

– Юшка бокорашів?

— Саме так. А потім печене ягня із цибулею. А потім копу раків. Кропу кинь до горнятка, скільки влізе. А тоді — овечий сир і салат. А тоді подивимось.

— Слухаюся. Для всіх чотири, значиться, рази?

Вища зерріканка заперечливо похитала головою, промовисто поплескала себе по талії, обтягненій тісною лляною сорочкою.

— Я й забув. — Три Галки підморгнув Геральту. — Дівчата дбають про фігури. Пане господарю, ягнятину тільки нам двом. Пиво давай зараз, разом із тими вугорками. А з рештою — хвилинку зачекай, аби не вихололо. Ми сюди не жерти прийшли, а статечно спілкуватися.

— Розумію. — Шинкар уклонився знову.

— Метикуватість при твоєму фахові — справа важлива. Дайно руку, любчику.

Брязнули золоті монети. Корчмар роззявив рота до межі можливого.

— Це не завдаток, — повідомив Три Галки. — Це — згори. А тепер іди собі на кухню, добра людино.

В алькові було тепло. Геральт розстібнув пояс, стягнув каптан і закатав рукави сорочки.

— Бачу, — сказав, — що від браку готівки ти не потерпаєш. Живеш із привілеїв лицарського стану?

— Почасти, — усміхнувся Три Галки, не вдаючись у подробиці.

Вони швидко впоралися з вугорками й чвертю барильця. Обидві зерріканки також не жаліли для себе пива, обидві ж помітно повеселішали. Шепотілися собі про щось. Вея, та, що була вищою, раптом вибухнула коротким гортанним сміхом.

— Дівчата загальною розмовляють? — тихо запитав Геральт, слідкуючи за ними краєм ока.

— Слабенько. І вони не балакучі. Що й добре. Як тобі отой суп, Геральте?

— М-м...

— Вип'ємо.

— М-м...

– Геральте. – Три Галки відклав ложку й елегантно чхнув. – Повернімося на хвилю до нашої дорожньої розмови. Я зрозумів, що ти, відьмаче, подорожуєш з одного кінця світу на інший його кінець, а дорогою, якщо трапляється якась потвора, її убиваєш. І з того маєш грош. У цьому полягає відьмачий фах?

– Більш-менш.

– А буває так, що тебе кудись викликають спеціально? На, скажімо, спеціальне замовлення. Тоді що – ти їдеш і його виконуєш?

– Залежить від того, хто викликає і навіщо.

– І – за скільки?

– Це також. – Відьмак стенив плечима. – Усе дорожчає, а жити треба, як говорила одна моя знайома чарівниця.

– Доволі вибірковий підхід, дуже практичний, я б так сказав. Але ж у цьому коріниться якась ідея, Геральте. Конфлікт сил Порядку із силами Хаосу, як говорив один мій знайомий чарівник. Я уявляв собі, що ти виконуєш місію, борониш людей від Зла, завжди і всюди. Без різниці. Стоїш на одному з боків частоколу.

– Сили Порядку, сили Хаосу. Страшенно гучні слова, Борху. Ти конче хочеш поставити мене на якийсь бік частоколу у конфлікті, який, повсюдно вважається, є вічним, таким, що розпочався задовго до нас і триватиме, коли нас давно вже не буде. На чиєму боці коваль, який підковує коней? Наш шинкар, який, власне, біжить сюди із казаном баранини? Що, на твою думку, розмежовує Хаос та Порядок?

– Це дуже проста справа. – Три Галки глянув йому просто у вічі. – Те, що являє собою Хаос, є загрозою, є агресивною стороною. А порядок – це сторона, якій загрожують, яка потребує захисту. Потребує захисника. А, вип'ємо. І беремося за ягня.

– Слушно.

Зерріканки, які дбали про форми, зробили перерву в їжі, яку заповнили питтям у прискореному темпі. Вея, схилившись до плеча товаришки, знову щось шепотіла, торкаючись косою